

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtno . . . K 6-30
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratnatis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 203.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 6. septembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Iz zaostale Bele Krajine.*

(Iviren dopis „Nar. Dnevniku“.)

Tam za Gorjanci doli do Kolpe se razprostira prekrasna ravan; „zaostala“, „borna“, „tužna“ Bela Krajina, kakor jo večkrat nazivljejo naši popisovalci. Je vam to svet sam zase: ljudstvo in dežela, kakor je ne najdete nikjer drugod. Tu je še polno skritih, nedvig-njenih zakladov, tu čaka ledina poli-tičnega, gospodarskega, organizatoričnega, na jugu tudi narodnostnega orača. Na vseh teh poljih vlada namreč ve-likanska mizerija, po kateri slovi „za-ostala“ Bela Krajina.

In vendar biva tu zdrav, čil, duševno in telesno krepak rod. Rodovitna zemlja je njegova last. Holmci so vsi zasajeni z žlahtno trto, ki nuja leto za letom strmečemu očesu svoja prelestna bogastva v taki meri, kot si je komaj sami želijo. V prejšnjih časih svetovno znani „Metličan“, „Sevničan“ itd. ti oživi kri, da ti zapolje novo življenje po žilah, razigrajo se ti živci, kot bi šinilo v te nekaj skrivnostnega, mladega, veselega, razposajenega.

Precej obilo sadno drevje se šibi pod težo obilega sadja. Bukovje in smrečevje obkroža to dolino, ki bi v drugačnih razmerah bila kakor Indija-Koromandija, po kateri se cedi mleko in med.

Kljub svoji prelestnosti pa je ta kraj vendar zapuščen, ljudstvo siromašno. Ne po lastni krivdi!

Kaj je vzrok, da hite Belokranjci trumoma preko morja? Kam to privede, če se ne ustavi proces, po katerem je zavladovalo že tako stanje, da je okrajni glavar pred par leti rekel naborni komisiji, da naj gre rajši po novince v daljno Ameriko, kjer jih je 90%?! Doma ostajajo žene, starci; otroci, ko dorastejo, odhite za znanici in sosedi. Dobe se že cela sela in vasi, kjer ni enega možkega od 18. do 40. leta pri hiši. Najboljše sile gredo v tujino, po-sestvo, domovina pa propada...

Na čija ramena pade krivda za ta greh?

Že leta in leta se nam obeta že-leznica. Inženirji delajo načrte, puste delo, čez nekaj časa spet začno, tako da nas muči večna negotovost, stalni dvom. Drugi nam zatrjujejo, da je naš up požrla mobilizacija spomladi. Toda zmirom zaman pričakujemo angelja, ki bi nam z gotovostjo oznanil, da pride rešitev, na katero čakamo kot izvoljenci pred peklenskimi vrati že toliko let.

Imamo sicer poslance, a ti nas poznajo samo za časa volitev, njihova glasila trobijo takrat o „zapuščenih“ „zaostalih“ naši domovini, ki ji je treba pomagati. Le žal, da besedam nikdar ne sledijo dejstva.

Naš rojak, naš državni poslanec, dvorni svetnik in deželni glavar Šuklje je v zanj hudih časih pozval svoje verne Belokranjce, sedaj se iz dežel-nega dvorca komaj ozre na nas. Nje-

gov kolega, naš deželni poslanec Matjašič, „coklja“ imenovan po svojih veleznamenitih govorih o coklji v dežel-nem zboru, je sicer „rojen v politiki“, kot večkrat zatrjuje, toda od njega ni nikake pomoči, pa je tudi nikdo ne pričakuje. Saj znamo kdor sebi ne more pomoči, kako naj drugim pomaga! Poslanec Plantan je odložil deželno-zborski mandat. Vršil se nova volitev 31. t. m. Komaj da vemo kdo kandi-dira. Da bi se kandidat prišel pred-stavit, povedat, kaj misli, o tem ni duha. Lepa perspektiva za njegovo po-slansko „delovanje“ v bodočnosti.

Naše mnenje je, da moramo do-biti poslance, ki nas bodo res zastopali pred vlado, a ti poslanci morajo biti tudi sicer nam na korist. Organi-zatoričnega dela jih čaka preobilo: treba politične prebuje, gospodarskih naprav, kakor zlasti za oddajo vina, ker sicer se vtopimo v njem, ker ga ne moremo prodati, potem strokovnih, obrtnih kmetijskih šol. Vsega nam manjka, a naši zastopniki se ne zinenijo, kakor da bi jih nič ne brigalo. Doma na varnem sede, kvečjemu da o volitvah po svojih agentih razpošljejo par pisem.

V vseh ozirih nam nudi pogled na Belo Krajino in njeno življenje žalostno sliko. Boljše moči so vse z doma, gospodarstva zanemarjena, zadolžena. Glavni pridelek pri pomanjkanju od-jemalcev ne gre v promet, vino se iz-pije doma, ker vendar ne gre, da bi ga izlivali. Kake bodo posledice?

V pomoč se nihče ne gane. Nad poslanci smo obupali. Naša inteligenca pa je še stare šole. Na ljudstvo gleda od zgorej dol, dasiravno je izšla iz njega. Ni ga morda kraja, kjer bi bil prepad med stanovi tak, kot je pri nas. Za dokaz nam služi metliški „Sokol“, kjer so sami obrtniki, „gospode“ nikjer. Ogiblje se „Sokola“, kot da bi bil kužen. Kaj šele Čitalnica v Metliki? Duševna hrana čitalničarjev so „Na-rod“, „Slovenec“, „Slovenski dom“, „Zvon“, „Slovan“, „Naši Zapiski“, „Dom in Svet“. O „Narodnem Dnevniku“, „Edinosti“, „Slovenskem braniku“, „Učiteljskem tovarišu“, „Omla-dini“ itd. nič! Nadomestujejo jih „Neue Freie Presse“, „Grazer Tagblatt“, „Wiener Karikaturen“, „Fliegende Blätter“, „Meggendorfer“, „Alte und neue Welt“, „Interessantes Blatt“ in druge take malo- ali ničvredne stvari. Hrvaškega lista niti enega! Knjižnica v največjem neredu. Kljub temu, da so nameravali napraviti iz nje javno knjiž-nico, se sedaj za to nihče ne zmeni.

Napisne table in kažipota po celi Beli Krajini dvojezični. Metliški ob-činski zastop je vendar prišel do spoz-nanja ter v zadnji seji sklenil nado-mestiti jih s samoslovenskimi. Značilno, da se je edini akademično izobraženi član tega zastopa temu protivil. Mož stare šole! Radovedni smo, kedaj bo sklepu sledila izvršitev. Pa menda ne v sv. Nikoli?!

Črnomelj, Gradac in sploh vsi kraji imajo kljub 20./IX. 1908. še vedno dvojezičnost na čelu. Kaj cincate?

O zaostalosti naše prekrasne ožje

domovine bi Vam utegnil napolniti par številčk. A to ne bi nič pomagalo. Treba je vedre, razborite glave in trdnih odločnih rok! In ta svit se že žari tudi v Beli Kra-jini. Kal boljše bodočnosti se nam vidi „Sokol“, ki nevtrudno vrši svojo sveto nalogo: Telesno okrepiti narod ter ga duševno usposobiti za življenski boj.

Politična kronika.

v Česko-nemške konference. Dne 6., 7. in 8. tm. se bodo vršile konfe-rence, na katerih se bodo češki in nemški poslanci posvetovali, kako bi se dalo omogočiti redno delovanje češkega dež. zbora. Nemci hočejo na vsak na-čin da se jim obstrukcija v deželnem zboru odkupi. Cene same še niso dolo-čili, pač pa so postavili štiri zahteve, katere bi jim morali Čehi dovoliti v dokaz, da so pripravljeni se z Nemci pogajati o spravi. Te zahteve na po-skušnjo so: premena referatov v dežel-nem odboru v tem smislu, da bi bile agende narodnostno ločene, (to zahtevo naj si vzamejo naši klerikalni deželni poslanci za vzgled in naj se v Gradcu po njem ravnajo!); pomnožitev števila nemških deželnih odbornikov, pomnoži-tev števila nemških ravnateljjev pri de-želnih denarnih zavodih in določitev narodnostnega ključa, po katerem naj se sprejemajo deželni uradniki v službo. (Vse te zahteve bi morali staviti naši klerikalni dež. posl. v Gradcu ter vstvari-ti si v tem smislu delavni program). Ako Čehi dovoli Nemcem te štiri zah-teve, potem bodo ti šele tako milostni, da bodo formulirali svoje nadaljne po-goje in določili pravo ceno, za katero hočejo opustiti obstrukcijo v deželnem zboru. Vsi češki listi zahtevajo, naj Čehi ne plačujejo Nemcem nikake od-kupnine. „Čas“ priporoča, naj se kon-ferenc pač udeleže, ker si Čehi v kul-turnem, gospodarskem in narodnem ob-ziru žele sprave z Nemci; žele si sprave zaresno in odkritosrčno, zato jih v tem ne smejo motiti niti protičeške brutal-nosti na Dunaju in N. Avstr. Proti nemškim zahtevam pa treba postaviti češke; v tem pa tiči češka slabost, ki se ji pravi: pomanjkanje določenega programa. Čas je, da Čehi končno jasno formulirajo, kaj hočejo. „Čas“ pravi, da je Čehom za narodni obstanek ne-obhodno potrebno: pravično volilno re-formo, stvaritev narodnega prava, za-kon v obrambo manjšin, kulturne in go-spodarske zahteve itd. Naj se pa tudi ne pozabi na to, vstvariti forum, na katerem bi se dalo mirno in v strani od strankarskih strasti razpravljati o teh vprašanjih. Tak forum bi mogel biti zborkušen strokovnjakov v vseh panogah javne uprave, teoretikov in politikov. K temu še dodajemo, da Nem-cem ni za spolnitev gori navedenih štiri-rih točk, ampak za to, da preprečijo reformo deželnega volilnega reda, ka-tera bi vtegnila prinesiti češki večini v deželi več politične ravnopravnosti ka-kor ji je daje sedanji zastareli in kri-vični zakon. Zato bodo stvar tako su-kali, da vse te konference ne bodo vedle

do resnične sprave, k večjem do kakega slabotnega premirju.

v Posvetovanju čeških poslancev Dne 4. tm. so se sešli v Pragi češki deželni in državni poslanci vseh strank, da se posvetujejo kako stališče naj za-vzamejo nasproti češko-nemškim posve-tovanjem, katera je sklical baron Bie-nerth ter nasproti sistematičnim prega-nanjem Čehov na Dunaju in na N. A. Vse stranke izvzemši narodnih socialcev in državno-pravnih naprednjakov, so skle-nile poslati svoje zastopnike na Bienerthove konference toda brez posebnega mandata, neobvezno, samo na pogovor. Kar se pa preganjanja Čehov na Du-naju tiče so se vse stranke brez ka-keršne koli razlike postavile ka-kor en mož na obrambo držav-ljanskih in narodnih pravic nižjeavstrijske češke manj-sine.

v Stapinjski in Bilinjski. Stapinjski izjavlja v Novi Reformi, da ni res, da se je spravil z min. Bilinjskim. Govoril je pač z njim o nekih šolskih in go-spodarskih vprašanjih ter mu ob tej priliki povedal, da je razmerje med Polj-sko ljudsko str. in vlado odvisno od tega, ali bode ta spremenila svoj sistem v smislu zahtev Slovanke jednote. To velja tudi za ministra Bilinjskega.

v Kretske vprašanje. Zdi se, da bode to vprašanje, ki je tako dolgo razburjalo Evropo, v kratkem mirno rešeno. Turška vlada je pripravila spo-menico, v kateri navaja te le zahteve: sudski zaliv ostane pomorska in vojna postaja turške države; za guvernerja bode od sultana imenovan na predlog ob-rambnih držav kak visok politični urad-nik iz Švice ali Belgije; novi ustavni statut za Kreto se predloži kretskeemu narodnemu zboru, ki bode na novo iz-voljen; otok bode plačeval Turčiji no-minalni tribut v najmanjšem znesku jedne turške lire (približno 20 K); otok spada v carinsko enoto turške države in ne sme samostojno sklepati medna-rodnih pogodb; otok nima razven žan-darmerije nikakega vojaštva; mohame-danci in kristjani so ravnopravni ter imajo po toliko uradnikov, kolikor od-govarja njih število; šolstvo obeh ver se vzdržuje na javne troške; mohame-dansko duhovstvo je podvrženo pravni moči šejkul Islama, krščansko pa oni ekumeničnega patriarha v Carigradu.

v Konec splošne stavke na Šved-skem. Z današnjim dnem je splošna stavka na Švedskem končana. Stavka bode še tamo 163 tisoč delavcev onih podjetij, katerih lastniki so člani zveze delodajnikov. Ta zveza delodajnikov je splošno stavko izzvala s tem, da je nad 100 tisoč delavcev iz dela izključila. Vlada je dala vodstvu stavkajočega de-lavstva zagotovilo, da bode med njimi in delodajniki posredovala. Švedsko de-lavstvo je na ogromni moralni uspeh, ki ga je ta občudovanja vredna splošna stavka imela po pravici ponosno.

Dnevna kronika.

u Vedno več madžarskih šol se snuje, kakor poročajo „Hrvatska“ in

* Radi pomanjkanja prostora nam se je članek nekoliko pozopnil. Op. ured.

drugi listi po Hrvatskem. Ranchova vlada s svojimi organi Madžarom pridno gre na roko. Tako je na pr. v daruvarskem okraju že doslej 9 madžarskih šol, a zdaj hočejo Madžari potom društva „Julian“ doseči še ustanovitev 10 novih šol. Tako pospešuje „najbolj hrvatska“ (kakor jo nazivlje dr. Frank!) Ranchova vlada madžarizacijo Hrvatske!

u Nemci so nepojmljivi. Pred nekoliko dnevi so vsi nemški listi pozivali stariše v „ogroženih krajih“, da naj pošljejo svojo deco samo v nemške šole. Popolnoma pravilno so trdili, da se je možno detetu učiti samo na podlagi nemškega, ali bolje, materinega jezika. Sedaj pa, ko Slovenci in Italijani zahtevajo za svoj narod isto, se Nemci rogajo „domišljavemu“ početju in imenujejo to slepo sovražstvo napram Nemcem.

u Značajnost Slomškarjev! O bivšem uradniku v „Učiteljski tiskarni“ v Ljubljani, učitelju F., ki je odpovedal to službo z motivacijo, da je prestopil k Slomškarjem, pripoveduje zadnji „Učiteljski tovariš“ interesantno zgodbo: Ta možak je tak poštenjak, da je „kompromisno“ s klerikalnimi kolegi, s klerikalno tiskarno in s svojimi krščanskimi načeli „takorekoč ukradel tiskovine ali rokopis nam (Učit. tiskarni!) in ga nesel v klerikalno tiskarno, da ga tam ponatisnejo, založe tiskovine in dobi on slično službo kakor jo je že prej opravljal. Pripravil si je cenik že prej in ga dal istotako ponatisniti.“ — Res, vzor — značaj!!

Dopisi.

d Iz Vojnika. V kroniki vojniškega Slovenstva ostane ovekovečen dan 29. avgusta. V vabljenem gaju „Paradeški“ smo imeli priliko pozdraviti veliko množico odličnih gostov, med njimi dež. poslanca gosp. dr. Vek. Kukovca in izredno veliko zavednih slovenskih kmetov, ki so prihiteli na slavnost. Ustreglo se je vsem. Šaljiva igra, katero so uprizorili naši dijetantje, je bila igrana s tako sigurnostjo in spretnostjo, da lahko diletantom le častitamo. Gospici Pepca Urataričeva in Marica Gorečanova sta kot mati in hči pokazali, kaj se lahko doseže na priprostih odrih. G. stud. med. Mirko Brezovnik in g. Fran Ramšak sta kot kmeta odlično rešila svoji ulogi. Presenetila sta nas posebno v prvem prizoru. Mnogo smeha je vzbudil med občinstvom nastop g. Rudeslava Zupaneke v ulogi pisarja. Videlo se mu je, da je kot rojen za uloge te vrste. Pred in po igri so stregle gostom iz različnih, ukusnih paviljonov naše požrtvovalne narodne dame, med katerimi si štejemo v čast imenovati gospo Rožo Brezovnik, gospico Olgo Brezovnik, g. Pepco Uratarič in g. Fanči Pristovšek iz Št. Janža, ki se ni ustrašila daljave, ki nas loči, temveč je prihitela med stare svoje znance in jim požrtvovalno pomagala. V kavarni smo videli ljubko kavarnarico g. Marico Gorečanovo in gospo Gorečan, ki ste nudili gostom prijetno duhtečo kavo. Imenovati moram tudi naše vrle fante in dekleta iz okolice, ki so s pravo narodno navdušenostjo posezali v razvoj slavnosti. G. A. Gmeiner in g. M. Lešnik sta bila neumorno delavna pri pripravi in streženju gostov. G. Franci Gmeinerjevi in Gradiški Mimiki se mora izreči pohvala in priznanje. Slavni šmartinski pevski zbor pod vodstvom nadučitelja J. Kvaca nas tudi tokrat ni pozabil, temveč je prihitel pod košato gabrovje in razveseljeval z svojimi melodijnimi, ubranimi pesmimi poslušalce. Hvala mu! Gospodje stud. med. Mirko Brezovnik, abit. Fran Gorečan in učit. kand. Fran Ramšak so kot pripravljali odbor, ne strašeč se umazanih napadov v „vartarci“, skrbeli s trudom za vsestransko zabavo in danes si lahko priznajo, da njih trud ni bil zastoj. Gmotni uspeh, ki bo v veliko podporo čitalnici in z njo prosveti med ljudstvom jim je lepo

plačilo. Nekaj vabljenih društev ni bilo videti, a posetil je veselico naš kmet in on je naša moč. Da je gmotno uspela veselica tako nepričakovano sijajno, se moramo zahvaliti gg. trgovcem iz Celja, ki so poslali lepe dobrotke in drugim vrlim rodoljubom, ki so pošiljali vstopnino. Svetoval bi ljudem, ki radi zabavljajo čez Vojnik in njega razmere, da bi ga posečali večkrat — in bilo bi marsikaj drugače.

Štajerske novice.

o Vest je začela peči bivšega anarhista, slovenskega socijalista, sedaj renegata najgrše sorte, Linhartarja. Zato v „Štajercu“ v svoji divni slovenščini in s svojo nad vse dvome vzvišeno globokoumnostjo psuje „Nar. Dnevnik“, ki je nedavno dobojeval zmagovit boj proti renegatsvu. Linhartove psovke so dokaz za slabo vest razpih Linhartov, Ornigov, Slawitschev itd.

o „Slepa ljubezen“ v Celju. V sredo, na male maše dan, 8. t. m. zvečer, se predstavlja v Celju v Narodnem domu „Slepa ljubezen“. Ker je igra novost, ki se še ni nikjer predstavljala, kakor 1. avg. t. l. v Ptuj, opozarjamo občinstvo na to predstavo. Ker jo uprizore ravnoiste igralke, ravnoisti igralci in otroci kakor v Ptuj, smo uverjeni, da doseže igra tudi v Celju tak uspeh kakor g. je dosegla v Ptuj. Tam je dosegla popoln uspeh. Zanimanje za to predstavo je bilo v Ptuj in okolici nenavadno, obisk je bil naravnost ogromen in prostrana dvorana je bila nabito polna. Prihiteli so bili namreč iz Ptuja in okolice vsi, pa tudi od daleč, kakor iz Središča, Ormoža, Maribora, Slov. Gorje, Haloze itd. so prišli mnogi, da vidijo to velezanimivo igro.

Celjani in okoličani, ne zaostanimo za Ptujčani, temveč pokažimo dne 8. t. m. z obilnim obiskom, da cenimo slovensko dramatsko umetnost! Pa tudi iz oddaljenih krajev prihitite ta večer v Celje, saj se nam bo nudil krasen užitek. Ker je čisti dobiček namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, je tudi narodna dolžnost občinstva, da gre vsakdo 8. t. m. k predstavi v Celje. — Peskova igra „Slepa ljubezen“, ki se bo predstavljala 8. t. m. zvečer v Celju, je prevedena tudi že na češki in srbski jezik ter izide v kratkem tudi v poljskem jeziku. Še to sezono pride ta izborna igra tudi na češke odre. — „Slepa ljubezen“, je skoraj opereta, kajti prepletena je s krasnimi pejskimi točkami. Napevi, samo- in dvospevi ter zbori, — so se skladatelj mojstersko posrečili. Ker so uloge razdeljene izvrstnim pevkam in pevcem, ni čudo, da je bil o ptujski predstavi te igre le en glas, namreč, da je igra izborna, da je petje naravnost krasno. — Avtorja sta oba učitelja na šolah družbe sv. Cirila in Metoda. Skladatelj Emil Adamič, dosedaj učitelj v Kamniku, je imenovan v Trst, pisatelj Anton Pesek, dosedaj v Narapljah pri Ptujski gori, je pa pozvan na družbino šolo v Št. Rupert pri Velikovcu na Koroškem. Ker se igra „Slepa ljubezen“ uprizori 8. t. m. v Celju v korist družbe sv. Cirila in Metoda, bodeta skladatelj in pisatelj osebno vodila predstavo.

z Včerajšnji „nemški dan“ celjskih Nemcev je potekel jako klaverno. S kakim pompom so naznanjali po plakatih in po svojem renegatskem glasilu svoj izlet k Bobnarju na Sp. Hudinji. In konečno taka ponižna mačkerada! V sprevedu z godbo so mislili korakati skozi Gaberje! Mislili so, da so še v času pred dvajsetimi leti, ko so smeli

nemoteno delati takšne izzivalne pohode v vsako vas celjske okolice. Gospodje, motite se! Pazno motrimo vse vaše korake, mnogo rogov vaše predrznosti smo vam že zbili in naučili vas bomo ponižnosti in krotkosti še bolj. Sprevedu skozi Gaberje, ki ga je komisar Zoffal v svoji veliki ljubezni miru in redu prvotno dovolil, se je energično uprla okoliška občina in dosegla, da je bil prepovedan. Zato so celjski Nemci (!) krotki in ponižni šli k Bobnarju deloma z vozovi, deloma peš posamezno kakor bi šli na sprehod! Popoldne so napravili slovesen obhod z godbo do mostu pri Studentenheimu; za godbo je šlo par pobičev. Videti je vedno bolj, da celjsko meščanstvo ne mara več nasedati nemškim hujskačem na limanice. Orožništvo, ki ga je dalo glavarstvo okoliški občini, katera je imela policijsko oblast v rokah, na razpolago, je vršilo svojo nalogo taktno in vzorno. Blagodejni vpliv tega je bilo takoj opaziti. V Gaberju je vladal vzoren mir! Par pobičev je hotelo parkrat zakruliti „Wacht am Rhein“, pa je orožništvo takoj izposlovalo mir. Velika večina nemških izletnikov se je že kmalu po osmih vrnila v Celje. Tako se je izvršil ta veliki nemški dan!

z Celjska nemška mularija si je hotela sinoči ohladiti jezo zaradi prepovedi „slovesnega obhoda“ skozi Gaberje k Bobnarju na Slovencih, ki so prišli zvečer z vlakom iz Petrovč. Ti so mirno prišli pred kolodvor, kjer jih je pozdravila četa nemških „junakov“ z lampijoni, heil- in abzug-klici. Seveda so Slovenci odgovorili s krepkim „živjo“. Na to „zadoni“ klic: „Gaberjaner Burschenschaft zusammen!“ In že se je vsipala nemška mularija za Slovenci, vpila in divjala in jih zasledovala do mostu pri Studentenheimu. Tam sta se vtaknila vmes tudi dva policaja (seveda Zinntaner, bodoči šef policije!) in stivala Slovence čez most. Tam službojoči brožnik ju je moral energično opozoriti, da nimata na mostu nič iskati in naj odstopita v mestno ozemlje. Razsodnosti Slovencev se je zahvaliti, da ni prišlo do pretepa. Med nemško mularijo smo videli tudi 3 gimnazijce, ki tudi sicer prihajajo v neko slovensko hišo izzivat s plavicami; priporočili jih bomo na pristojnem mestu. Glede „Gaberjaner Burschenschaft“ izvedeli smo, da je to neko pretepaško društvo, se stoječe iz največjih gaberskih nemškutarskih razbijačev; vodja je neki mladi Altziebler. Priporočamo jo milosti državne pravdnika, ker se Slovenci ne bomo več pustili od nje izzivati in psovati. To na znanje!

o Slovensko javnost, posebno pa Slovence iz dravske doline opozarjamo še enkrat na veselico C. M. podružnice za Vuhred in mariborski okraj, ki se vrši dne 8. sept. t. l. v Vuhredu. Z mnogobrojno udeležbo podprimo obmejne rodoljube v boju proti prodirajočemu nemštvu, demonstrirajmo krepko proti nedavno v Marnbergu se vršecemu „Šulferajnfestu“.

— Narodno slavlje v Petrovčah. Sijajna je bila včerajšnja prireditve najmlajše hčerke Ciril-Metodove družbe, mlade podružnice v Petrovčah, ki pa je po izreku potovalnega učitelja in včerajšnjega slavnostnega govornika g. Ivana Prekoršeka ena najmočnejših in najdelavnejših na Štajerskem. Podružnica se je ustanovila včeraj pred veliko narodno slavnostjo in je izvoljen za predsednika posestnik Franc Lešer. Slavnosti, ki se je vršila na velikem prijaznem vrtu g. Ježovnika, se je udeležila ogromna množica ljudstva nele iz Petrovč, ampak tudi iz vseh sosednih krajev, Žalca, Griž, Gotovelj, Liboj, Št. Petra, Št. Pavla itd. Iz Celja je bilo slovenskih gostov gotovo nad 100. Navzoča sta bila državni poslanec g. Franjo

Roblek in deželni poslanec dr. Vekoslav Kukovec. Sokoli so prišli iz Celja, iz Žalca, iz Šoštanja in drugod. Telovadilo je do 50 Sokolov; vkljub temu, da je pršalo in je bila trata mokra, so telovadili precizno in eksaktno, da so se gledalci čudom čudili tej redki spretnosti. Posebno pohvalo in navdušenje občinstva je vzbujala telovadbana orodja. Telovadbo je vodil načelnik celjskega Sokola brat Smrtnik. Celjski Sokol je prikorakal peš iz Celja in je bil pri prihodu v Petrovče navdušeno sprejet od domačinov in drugih. Žalski Sokol mu je šel precej pota nasproti. V imenu celjskega Sokola se je zahvalil na sprejemu starosta brat dr. Gvidon Sernec in izvajal med drugim: „Napadajo nas naši narodni sovragi, nemškutarji, in to nam je v ponos. Vidijo namreč v nas mogočno slovensko organizacijo, oviro nemškutarskih nakan. Obrekujejo in blatijo nas pa tudi naši lastni rojaki, klerikalci, kar nas gotovo boli. Značilno je, da je zakotni list „Deutsche Wacht“ v Celju, glasilo naše nemškutarije, objavilo cel članek klerikalnega glasila „Slovenec“, kjer se Sokole blati na ostuden način in na koncu pristavilo: „Mi se popolnoma strinjamo z mnenjem Slovencev glede Sokolov, ker mi poznamo to druhal“. Tako pomagajo takozvani klerikalni narodnjaki nemškutarjem v boju zoper Sokolstvo. Nasprotniki nam očitajo, da smo pijanci, nenravneži, suroveži in ostudni ljudje v vsakem oziru. Predbacivajo nam torej ravno take grde lastnosti, proti katerim se mi v prvi vrsti bojimo, katere mi želimo iztrebiti... Najlepši dokaz za to, da ima naša organizacija zdravo jedro, je to, da skušajo klerikalci do pičice posnemati Sokola s svojo organizacijo, takozvanim „Orlom“. Vzeli so nam notranjo ustrojstvo, povelje, znake, geslo, itd. celo obleko. Če bi bili tako zavrženi, nas ne bi tako po opičje posnemali. Mi Sokoli pa bomo nadaljevali započeto pot brez ozira na desno in levo in zagotavljamo Vas, da ne bomo popreje mirovali, dokler ne prepregemo cele Slovenije z našimi sokolskimi društvi, katera bodo branila kot hrabra slovenska armada našo domačo grudo in naš rod“. — Končal je: „Po končanem oficijelnem delu se bodo Sokoli pomešali med Vas. Sklene se naj tesno prijateljstvo med nami in Vami, ker se bomo gotovo še medsebojno potrebovali v boju za naše pravice. — Od nekdanj je slovela naša savinjska dolina in biser njen so Petrovč! Da bi se ta biser ohranil tako narodno čist in neskaljen, kot je bil dosedaj, je naša goreča želja. Bog živi slovenske Petrovče! Na zdar!“ — Na to se je kmalu pričela slavnost s pevskimi in godbenimi točkami, s telovadbo in govori. Nastopil je mladi pevski zbor petrovški, sestojec skoro iz samih kmečkih fantov, zapel več pesmi ter očaral občinstvo. V raznih šotorih se je dobilo vse, česar si si pozele. Obče veselje in neprisiljena zabava je vladala po prostranem vrtu, ki je bil nabito poln. Proti večeru so prihajali trumoma petrovški kmečki korenjaki s svojimi družinami. Klerikalni manever, da bi se slavnost onemogočila, se je sijajno ponesrečil. Klerikalci so namreč napravili v Pernovem protislavnost in na 3 vohov so odpejlali nekatere nezavedneže iz Petrovčja gor. Pošteni Petrovčani in posebno gostje od drugod so se zgražali nad tako neznačajnostjo. Nekatere podrobnosti o poteku slavnosti in o posameznih šotorih še priobčimo, ker nam danes zaradi premalega prostora to ni mogoče. Sklenemo za danes s tem, da lahko z veseljem konstatiramo: Prva večja narodna prireditve v krasnih Petrovčah je uspela sijajno vkljub vsem protiaGITacijam in mahinacijam

in vrli Savinčani so včeraj zopet pokazali, da lahko vedno zidamo na njih samozavest in odločnost.

d Važen združni tečaj. Na tozadevno našo sobotno notico v gospodarskem delu „N. Dn.“ izvemo, da nekateri gospodje iz Štajerskega, ki se tega tečaja udeležijo, dolžijo g. Miloša Stiblerja, združnega uradnika v Celju, češ da je on napisal dotično notico in jo naperil proti njim. Izjavljamo, da g. M. Stibler ni s to notico niti v najmanjši zvezi. Prvi del notice smo posneli po „Zadruzi“, pristavek pa smo napravili mi po informacijah, ki smo jih dobili iz neke druge slovenske kronovine o nekaterih udeležencih. Kdo se udeleži iz Štajerskega tega tečaja, smo izvedeli mi šele včeraj in je torej absolutno nemogoče, da bi bili mogli naperiti to notico, ki se je spisala v našem uredništvu, proti udeležencem iz Štajerske. Z g. Miloš Stiblerjem pa tozadevno niti govorili nismo in je on na notici popolnoma nedolžen. To pojasnilo naj blagovolijo dotični gospodje lojalno na znanje vzeti. — V e k o s l a v Spindler, v imenu uredništva „Nar. Dnevnika“.

o Sestanek celjskega odseka „Prosvete“ se vrši v soboto ob pol 4. uri pop. v rdeči sobi Nar. doma. Člani se naj polnoštevilno udeležijo.

o Celjska pošta ima uzorno uredništvo. „Zvezna trgovina“ je poslala 23. 8. občinskemu uradu na Gornjo Poljskavo dopisnico, na kateri mu javlja, da naj bo pripravljen za neko pošiljatev. Dopisnica je hodila iz Celja v Poljskavo — 9 dni (imamo jo v uredništvu), to pa zato, ker je neka „uradna moč“ pogruntala ter pripisala, da je imenovani kraj na Češkem. Da bi bil uradnik tako neumen, da bi pripisoval kaj, o čemur pojma nima, ne moremo verjeti, pač pa mislimo, da hoče zvezni trgovini nagajati. Saj je zadnjič tudi neki pismonosec dopisnico, ki je bila namenjena osebu zvezne tiskarne, zanesel k Rebevskeku. In tam jo je našel nekdo, da jo je dostavil. Še ni polna mera?

o Prvi sestanek Hrvatov in Srbov v Celju je bil nepričakovano dobro obiskan. Izvolil se je začasni odbor, ki ima ukreniti vse potrebno za ustanovitev lastnega kluba. Prosi se, da se udeležijo vsi sestanka, ki se vrši v petek, 10. t. m. ob 8. uri zvečer v rdeči sobi „Narodnega Doma“. Na dnevnem redu so važne točke glede kluba. V slogi je rešitev. — Začasni odbor. (Nas veseli to gibanje zastopnikov slovanskih narodnosti v Celju, ker vidimo v njih tesnejši organizaciji jamstvo, da se jih ne bo več v tolikem številu raznarodilo kakor doslej, in v tem zopet vidimo jamstvo za čim uspešnejši boj za osvojitve Celja. Vrlo naprej! Op. uredn.)

o Iz poštne službe. Aspirantinja Irena Leske v Falu je postala ekspedientka istotam.

o Frischaufov dom na Okrešlju je letos zelo dobro obiskovan. Dozdaj je bilo že v njem nad 350 turistov. Dne 25. in 26. avg. je bival tu tudi prof. Frischauf, ki je potem šel čez kamniško sedlo in Bistriško dolino v Kamnik. Vsi turisti (tudi nemški) hvalejo kočjo in postrežbo. — Tudi Kocbekovo kočjo pod Ojstrico je letos že okoli 80 turistov.

Zadeva podkupljenja in „Straža“ in „Narod“. V zadnjem listu je pomotoma ostalo, da je imel dr. Korošec zaupen sestanek v „pisarju“. Vsakdo bode vedel, da se mora glašiti „pisarju“.

z Ravnatelj Teuschert baje izstopi iz Trboveljske premogarske družbe in gre v pokoj. Naslednik še ni znan.

Pozor pred goljufi!

(Iz Vičanc pri Veliki nedelji). — Opazujoč pogovor različnih ljudi o strašni katastrofi toče, ki je zadela naše kraje, opazil sem podpisani, da mnogo ljudi zahaja v tuje kraje, zlasti na Mursko polje kot „Vičanski ponesrečenci“ beračit. Izjavljam tem potom, da za nikogar ne znam, da bi iz Vičanc kot tak prosjačil po imenovanem polju, ter bode tudi vsak, ki bi slučajno bil primoran, se obrniti na usmiljena srca, imel izkaz kot posestnik ali kmetški viničar od občine Vičanc. Ker se mnogo ljudi, ki niso mogoče po toči poškodovani, poslužuje tega načina, naj bodo zgoraj navedene besede cenjenim posestnikom murskega polja v svarilo. Z izrazom spoštovanja
Franc Škerlec.

o Javna telovadba v Hrastniku. V nedeljo dne 12. t. m. priredijo trboveljski in zagorski „Sokol“ s hrastniškim odsekom pri g. Logerju v Hrastniku javno telovadbo. Tem sokolom se pridružijo, kakor čujemo, tudi mnogi iz Ljubljane, Krškega, Brežic in drugod, tako, da obeta biti nastop kar najimpozantnejši. Dohod v Hrastnik ob 129 in 216 popoldne. Začetek telovadbe ob 3. uri. Pri telovadbi in njej sledeči ljudski veselici sodeluje sl. trboveljska godba pod vodstvom g. Pavliča. Sokoli, Slovenci! Znane so vam razmere in to poznanje bo vas, ki ste zavedno narodni, gnalo 12. t. m. v Hrastnik na pomoč svojim bratom. — Naši nemčurji prirede menda nalašč isti dan šulferajnsko slavnost, za katero že silno bobnajo. Čuje se, da pride veliko število spodnještajerskih nemškutarjev reševati hrastniško „nemštvo“. Celo turnerje bomo imeli priliko občudovati. No, slovenski Hrastnik jih še ni videl. — Bratska društva! Podpisani odsek prosi in poziva v imenu dobre narodne stvari vsa bratska društva, naj se po možnosti korporativno, ali vsaj po večjih deputacijah udeležijo sokolskega zleta v Hrastnik, ki bo v nedeljo dne 12. kimovca t. l. Malokdaj se obračamo do vas, ali kadar pride sila, ko je napad prehud, da ga ne vzdrže naša ramena, tedaj čutimo, da nas kliče narodna dolžnost, pozvati v obrambo brate, ki se jim ne godi tako kakor nam. Bratje, Slovenci, v pomoč Hrastniku. Na zdar!

o Čukarjia v Kostivnici. Včeraj je imela takozvana Zveza katoliške mladine v Kostivnici pod patronanco šentpeterskega župnika Gomilška shod, katerega so posetili tudi bratje čuki, valterga orli iz Maribora. Ne vemo, s kakim uspehom se je shod sicer vršil, zvedeli smo le, da je bil za finale pošten pretep na pravi katoliški podlagi med uniformirani čuki in civilisti. Bili so se kar navskriž v dveh gostilnah naenkrat. To so sadovi klerikalne mladinske organizacije! Oh, srečna katoliška mladina in njeni organizatorji!

o Mladinski shod v Žetalah se je vršil včeraj ob zelo lepi udeležbi v prostorih g. Maksa Berlisga. Govoril je o nalogah in ciljih zveze napredne mladine njen predsednik mladenci Lav. Oset z velikim uspehom. — V prilog nove mladinske organizacije je govoril dalje tudi Žetalcem silno priljubljeni g. predsednik zveze narodnih društev g. Ant. Pesek in g. Kunej. Pododbor se vsled različnih vzrokov ni sestavil, ampak preloži se je to na poznejši čas. Vrla žetalska mladina je vsa v taboru napredne organizacije. Le pogumno naprej!

o Na krivih potih. V železni trgovini Vincenc Kūhar v Mariboru je bila kasirka Bergant iz Hoč. Dasi je imela skromno plačo, se je vendar izredno nosila. To je bilo sumljivo in policija jo je zasliševala. Kasirka se je izgovarjala, a ko so našli na pod-

strešju množino ukradenega blaga, je morala obstati tatvino in poneverjenje. Pri tem je pa gledala, da se je izmuznila. Letela je proti Dravi in skočila v vodo. Mestni učitelj plavanja, Pivetz jo je pa rešil in z rešilnim vozom so jo odpeljali v bolnišnico.

o Poročila sta se v mariborski stolni cerkvi dvorni računski revident Alfred vitez Felgel pl. Farnholz z gospodično Ano Kloano, hčerjo gimn. profesorja v Kromerizu.

z Tridesetletnico svojega službovanja obhajajo dne 4. oktobra t. l. v Mariboru sledeči gg. spodnještajerski slovenski učitelji: Bračič Franc, nadučitelj pri Št. Vidu na Planini; Dedič Matevž, nadučitelj, Bočna; Dernjač Jožef, nadučitelj, Sv. Peter pri Mar.; Jurko Blaž, šolski vodja, Razborje; Kopic Jakob, nadučitelj, Sv. Lenart v Slov. gor.; Korže Leopold, nadučitelj v Ribnici; Kotnik Karl, nadučitelj v Selnici ob Dravi; Kovačič Jakob, učitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Lasbacher Jožef, nadučitelj v Rušah; Mahor Feliks, učitelj v Makolah; Majcen Feliks, nadučitelj v Lehnu pri Ribnici; Marin Jakob, c. kr. vadniški učitelj, Maribor; Mešiček Jožef, nadučitelj, Sevnica; Spende Matevž, nadučitelj v Ščavnjski dolini; Tomazič Janez, nadučitelj, Tinje; Tramšek Moric, nadučitelj, Sromlje; Repič Martin, šolski vodja v Rakovcih; Šetinc Franc, nadučitelj, Prevorje; Špan Anton, učitelj v Slov. Bistrici; Vodušek Gustav, nadučitelj in c. kr. okr. nadzorNIK v Trbovljah; Vučler Peter, nadučitelj, Ljubno; Trobiš Alojz, nadučitelj v Koprivnici. Zvečer 3. oktobra je sestanek tovarišev v hotelu Meran, dne 4. oktobra slovesna maša ob 8. uri v Alojzijevi cerkvi s primernim nagovorom. Natančnejši program še ni določen.

z Ladislav Kovacs, pomožni uradnik ogrskega narodnega muzeja, koji je baje poneveril neke važne spise, tikajoče se vstaje Ogrov v 19. stoletju, je prišel na svojem begu dne 3. t. m. v Bruck ob Muri na Gornjem Štajerskem, kjer je dobil baje denar in neki brzozaj na poštne uradu. Policijski komisar in en detektiv sta pa zasledovala Kovacs do Brucka, in sta pustila fotografijo Kovacsevo na pošti. Ko pride torej Kovacs drugi dan zopet na pošto, so ga spoznali po fotografiji in so po njegovem odhodu obvestili stražo. En stražnik in dotična budimpeštanska organa sta šla takoj za Kovacsem, ki je — videč svojo slabo situacijo — bežal iz mesta. Med begom je vstrelil enkrat proti zasledovalcem, ko pa ni bilo rešitve, ustrelil se je na njivi za mestom. Čredno so ljudje prišli do njega, je bil že mrtev.

Koroške novice.

d V štirih urah je priplavala majorjeva žena pl. Bolzano iz Vrbe do Poreč ob Vrbskem jezeru. Dr. Medinger in dr. Stein sta dospela še le čez 20 minut na kraj.

d V Rainerjevi koči na Obiru kopljejo podzemeljski rov 30 m daleč, v katerem postavijo 2 seismografa za opazovanje potresov. Teh bode stal eden 15.000, drugi pa 5000 kron. Na Obiru je meteorološka postaja 1. vrste in ima 16 različnih aparatov, ki so last c. kr. osrednjega zavoda za meteorologijo in zemeljski magnetizem na Dunaju. Poročevalec stanuje vse leto v koči. Pred kratkim so izgotovili novi telefon v Miklavčev dvor pri Železni Kaplji. — Savinjska podružnica S. P. D. je postavila letos zopet nove table in stare pote vnovič zaznamovala. — Pot na Skuto je na novo popravljen; kamenje ne pada več raz Skuto.

d V Beli pri Železni Kaplji so pri zadnjih volitvah zmagali v prvem

razredu nemškutarji ali natanko, dva Nemca in štirje „Nemcem prijazni“ kmetje.

d Nemei hujskajo. V torek, 7. septembra, bode zborovalo slovensko ferijalno akad. društvo „Gorotan“ in „Slov. učiteljsko društvo za Koroško“ v hotelu „Trabesinger“ v Celovcu. Ko so Nemci to izvedeli, so planili na lastnika, češ, čemu dovoli on to. Ker jim je pa on zatrdil, da je mislil, da ne bo imelo zborovanje slovenskega značaja, ga oni silijo, da naj sobo odpove, kar seveda ni več mogoče. To je že pritisk, da ga na Pruskem morda ni hujsega.

Primorske novice.

z Na c. kr. učiteljsku v Kopru se bodo vršila vpisovanja za vsprejemne preizkušnje dne 13., 14. in 15. septembra t. l. V imenovanih dneh naj pošljejo redni obiskovalci zavoda svoje zadnje izpričevalo ravnateljstvu. Morebitne izpremembe teh dispozicij se pravočasno objavijo.

z Nova vojašnica za konjike v Gorici je bila pred časom degradena in v petek jo je občina predala vojaški oblasti. Stala je 1.700.000 K.

z Za potnike iz Italije se je zavzela tržaška obrtna in trgovska zbornica. Od sedaj bodo kondukerji že v Krmini opozarjali potnike, da dajo mesto v Gorici šele v Trstu revidirati svojo prtljago.

Tržne cene.

4. septembra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 3. septembra:

Tendencja za pšenico za nekoliko boljša. Produkti so padli minoli teden za 10 v. Rž je za 15 v slabša kot pred osmimi dnevi. Ječmen je za 25 v ceneji. Koruza se je obdržavala, dočim je oves za 10 v padel.

Sladkor. Praga: 4. s. sur. sladkor prompt K 26'60, nova kampanja K 24'10. Tendencja trdna. — Vreme: lepo.

Sladkor. Trst, 4. septembra: Centrifugal Pilés prompt K 31 $\frac{1}{4}$, do K 32 $\frac{1}{2}$, za november-marec K 29 $\frac{1}{4}$, do K 30 $\frac{3}{8}$. Tendencja stalna.

Budimpešta, 4. sept. Pšenica za oktober K 13'59, pšenica za april K 13'66, rž za oktober K 9'53, rž za april K 9'85, oves za oktober K 7'27, oves za april K 7'57, koruza za september K —, koruza za maj K 7'13.

Pšeničnih ponud zmerno, veselje kupiti zmerno, tendencja trdna, prometa 30.000 meterskih stotov. Efektivna pšenica početkom 5 v višja, potem nepremenjena. Vreme lepo.

Budimpešta, 4. sept. Svinjad: ogrske stare, težke — do — v., mlade, težke 141 do 142 vin., mlade, srednje 142 do 144 vin., mlade, lahke 142 do 146 vin.; zaloga 27.762 komadov. Prignano 445 kom., odgnano 477. Ostalo torej 26.760 komadov.

Po svetu.

a Severni tečaj z ozemljem si bodo Amerikanci osvojili, ako se jim bo zdelo, da bi bila ta posest dobičkonosna.

o Za generalnega nadzornika vojaških posadk v Bosni je imenovan šef deželne vlade Marijan Varešanin pl. Vareški. — Pravijo tudi, da se kmalu opusti vojaško poveljstvo v Zadru, ki se bo preselilo v Mostar.

v Svetnika mora imeti vsak stan in biti mora kak triprošnjak za vsako reč. Aviatiki (zrakoplovci) so si izvolili svetega Elijo, ki se je kakor oni veselo vozil pod nebom. Samo da je imel on žareč voz in ognjene konje, oni pa imajo motorje. Tudi je razlika v tem, da je on smotreno švignil v nebesa, aviatiki pa tavajo včasih, od vetra gnani, vsepovsod. — Avtomobilisti pa so si izbrali sv. Kristofora, ki je svoje dni nekoč nosil Kristusa. V srednjem veku je pa bil Kristofor dober pri nepričakovanih nesrečah in radi tega so ga tudi sedaj sprejeli.

o Kolera se je pojavila v Belgiji v večih krajih. Zahtevala je že več žrtev.

a Grof Herman Ostheim, ki je pred par tedni še bil princ saksonsko-weimarski, se je sedaj oženil v Londonu z neko Italijanko Lotero, ki je hči bivšega kapitana. Znano je, da so to knežjo svetlost nagnali od vojakov, ker je imel vendar preveč dolgov.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Včerašnja poročila.

a Dunaj, 5. septembra. „Bund der Deutschen“ je priredil danes velik „bumel“ na Ringu baje v spomin bitke tentoburških gozdov, v resnici pa proti Čehom. Udeležilo se je 8—10.000 ljudi. Žvršilo se je mirno. Popoldne se je vršilo v 10. okraju protestno zborovanje proti Čehom.

v Dunaj, 5. sep. Danes se je vršilo tukaj posvetovanje slovanskega zdravniškega komiteja, ki je protestiral proti sklepu zdravniškega kongresa v Budimpešti, glasom katerega smejo biti v častnem predsedstvu in mednarodnem zdravniškem komiteju le zastopniki onih narodnih skupin, ki tvorijo samostojne države.

a Bevaly, 5. sept. Predsednik severnoamerikanskih Združenih držav Taft je sprejel od dr. Cooka brzojavno obvestilo o doseženju severnega tečaja. Taft mu je brzojavno čestital in izrazil posebno veselje, da se je posrečilo baš ameriškemu rojaku to veliko delo.

a Praga, 5. sept. Strankini zbor češke socijalne demokracije je sklenil resolucijo, v kateri se vlada poziva, naj nemudoma odpre zaprte češke šole na Nižjem Avstrijskem.

v Lugano, 5. sep. Sinoči je nek tovarni čoln pri Melide zavozil v motorni čoln lastnika penzije „Olivet-Morote“ in ga je v sredini prerezal. Lastnik motornega čolna Ritter in 3 osebe, ki so se vozile z njim, so utonili.

v New-Jork, 5. sept. Onega moža, ki je bil nedavno tu aretiran vsled suma, da je izvršilec tatvine v dunajskem poštnem uradu na minoritskem trgu, so zopet izpustili.

v Beligrad, 5. sept. Vsa poročila inozemskih listov o kakem renkontru med kraljevičem Jurjem in ministrom Pašičem so izmišljena.

a Tanger, 5. sept. V Fezu se je danes med streljanjem topov naznailo, da je Mulej Hafid proklamiran tudi v Tazi za sultana in da se mu je podvrglo obmejno ozemlje Ghiata.

v Kodanj, 5. sept. Tukaj se je vršil včeraj na čast dr. Cooku, ki je dosegel severni tečaj, sijajen slavnostni banket. Udeležil se ga je trgovinski minister Hausen in mnogo drugih odličnih oseb, skupaj 450. Dr. Cooka je slovesno pozdravil Hausen in mu je želel za slučaj, da se poda sedaj na južni tečaj, naj bi imel tuditam enak uspeh. V odgovoru je povdaril dr. Cook, da so najvažnejši faktorji pri boju za severni tečaj: eskimo in psi. Ko bi on ne imel dobrih eskimo, dobrih psov in pravilne hrane, bi ne bil dosegel cilja. Hvaležen je danski državi, ki je daleč na severu ustanovila za eskimo misijonske postaje. Tekom večera je prišel brzojavni pozdrav od švedskega kralja. Dr. Cook se poda čez nekaj dni od tukaj v Bruselj, kjer bo pri mednarodnem geografskem muzeju deponiral dokaze, da je res dosegel severni tečaj.

v Tešin, 5. sept. Bund der Deutschen za Češko je sklenil ustanoviti nemško deželno in obrtno banko za ohranitev nemških posestev in nemškega obrtništva na Češkem.

Današnja poročila.

Klerikalni dijak v Ljubljani.

z Ljubljana, 6. septembra. Včeraj se je vršil tukaj komerz slovanskega klerikalnega dijaštva; udeležilo se ga je 400 oseb dijaštva in drugih gostov. Navzoči so bili tudi škofje dr. Mahnič, dr. Jeglič in Stariha iz Amerike. Dr. Krek je v daljšem govoru razpravljal o ciljih klerikalnih Slovanov v Avstriji in je končal: Naj bi ne le postali Slovani vodilni element v Avstriji sploh, ampak naj bi med temi postali katoliški slovanski elementi vodilni element med Slovani. Pozival je dijaštvo, naj pridobiva tla za klerikalne ideje tudi med dijaštvom drugih slovanskih narodov. Škof Mahnič je govoril za zedinjenje Slovencev in Hrvatov (v „Slovenčevem“ duhu!). V zborovanju, ki se je nato vršilo, so se sprejele resolucije za ustanovitev slovanskega vsenčilišča v Ljubljani, za narodno-obrambno delo itd.

Kongres „Svobodne misli“ v Ljubljani.

o Ljubljana, 6. sept. Včeraj se je vršil tukaj 2. kongres slovanske sekcije „Svobodne misli“. Udeležilo se ga je 250 svobodomislicev. Na dnevnem redu so bile najvažnejše točke: Svobodna misel in njeno razmerje do politike; svobodna šola; jugoslovanski krematorij. Na kongres je prišlo tudi odposlanstvo hrvatske sekcije „S. M.“ iz Zagreba. Med klerikalci je zavladalo strašno razburjenje; škof Jeglič je izdal pastirsko pismo, v katerem roti vernike pred to „zaroto“ zoper Boga in s katerim je odredil za včeraj popoldne molitev žalostnega dela rožnega venca in litanij na čast presv. Srca Jezusovemp. (Smo tako srečni, da imamo en izvod tega famoznega pastirskega lista v rokah. Op. uredn.)

Minister Kossuth.

d Budimpešta, 6. sept. Minister Kossuth se je vrnil včeraj iz Karlovih Varov; a počuti se tako slabo, da je moral ostati v postelji; dal je policati k sebi več uplivnih oseb in je z njimi konferiral.

d Budimpešta, 6. sept. Kossuth je imel včeraj popoldne dveurno konferenco z ogrskim državnim tajnikom Szterenyjem, ki mu je detajlirano poročal o položaju, o pogajanjih z ministerskim predsednikom in drugimi ministri.

Srbski ministerski svet.

Belgrad, 6. sept. V soboto zvečer se je vršil ministerski svet, ki se je bavil večinoma s vprašanjem prestolonasledstva. Ministra Milovanović in Pašić sta hotela doseči sklep, naj bi se kralja Petra prisililo, da pošlje kraljeviča Jurja takoj v inozemstvo. Mladoradikalci Novaković in drugi so se temu odločno uprli. Nekateri ministri so zahtevali sklicanje velike skupščine, ki naj definitivno odloči glede prestolonasledstva.

Meeting v Pragi.

o Praga, 6. sept. — Včeraj se je vršil meeting narodno-socijalne stranke v Vinogradih. Govorili so poslanca Choc in Slama ter nadučitelj Klimeš iz Poštorne. Ostro so napadali vlado in nižjeavstr. Nemce zaradi postopanja proti nižjeavstr. Čehom. Po meetingu se je zbrala velikanska demonstrujoča množica na Vavlskem trgu; policija jo je razgnala.

Različne vesti.

o Carigrad, 6. sept. Turški časopisi poročajo, da namerava sultan na spomlad obiskati Monastir in mnogo drugih, osobito albanskih mest.

o Dunaj, 6. sept. Ministra Schreiner in Weisskirchner sta se sinoči vrnila sem.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Glavna razprava. — 134 dan. (Nadaljevanje).

Predsednik javlja, da je sodišče nvaževalo razburjenost dr. Medakovića in da mu tokrat podeli samo strog ukor. Sodišče potem odbije predloge državnega pravdnika, ki hoče, da se čitajo neki članki iz „Slov. Juga“, „Politike“ in „Vardarja“. Potem bere predsednik prepis belježk, ki so dr. Budesavljeviću bile odvzete v Zemunu. Govori dr. Hinković o popolnoma oproščenem dr. Miladinoviću, ter primerja početje vojne sodišča s početjem zagrebškega. Kljub temu, da ga je vojno sodišče popolnoma oprostilo, ga še zasleduje civilno. Državni pravdnik trdi, da se je vojno sodišče bavilo samo z dobavljanjem prostovoljcev, ne pa z veleizdajo.

Loterijske številke.

Gradec, 4. septembra 1909: 79, 88, 64, 45, 37.
Dunaj, „ „ „ 74, 20, 11, 28, 25.

Proda se

lepa nova zidana hiša v Celju. — Več se izve pri Jožefu Marnu, vratar Južne žel. ali na Bregu št. 14. 75 5-8

Mlad trgovski pomočnik I učenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejmeta v trgovini mešanega blaga
Antona Vodenika, Kostrivnica
pri Rogaški Slatini. 499 2-2

Zahvala.

Vsem, ki so o priliki požara v moji sušilnici pomagali udušiti ogenj, v prvi vrsti gosp. ravnatelju J. Pfeifferju, ki je z veliko požrtvovalnostjo gasil ter spretno in urno vodil vso gasilno akcijo ter gosp. tovarnarju A. Westenu, ki je dal na razpolago cevi in delavce, končno vsem marljivim delavcem, ki so se z veliko vnemo trudili, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo.

Adela dr. Dečkova.

„Livada“ pri Celju, dne 5. septembra 1909.

Zvezna trgovina v Celju

priporoča sledeče spise:

Narodno-gospodarski spisi:

Bele Ivan, Trtna uš in trtoreja . . . K — 80
Bele Ivan, Viničarjev kašipot . . . „ — 60
Rohrmann V., Kmet. gospodarstvo . . . „ 1'60

Zbirka zakonov:

Dr. Božić A., Občinski red in občinski volilni red za vojvodino Štajersko . . . „ 2'—
Dr. Božić A., Lovski zakon za Štajersko . . . „ 1'20
Dr. Filippić L., Civilno-pravdni red . . . „ 5'—

Znanstveni spisi:

Kožuh, prof. Josip, Navodilo h karografičnim osnovam . . . „ 4'—
Romih, Obrtno knjigovodstvo . . . „ 1'00

